

Pěchota u nás a v cizině.

Br.:

Taktické názory ciziny o použití tanků.

(Podle „Rivista di Artiglieria e Genio“ (1933), čís. 2.

Při srovnání tanků ze světové války s moderními tanky jsou zřejmé velké přednosti moderních tanků, záležející ve zvýšené rychlosti, ve velkém akčním radiu, ve výzbroji i v pancéřování.

Velmi poučný je pohled na technický pokrok tanků. Moderní tanky mohou již za určitých okolností bojovat samostatně, podpora a ochrana dělostřelectva je nahrazována děly umístěnými v tanku, těsná závislost na pěchotě není již do té míry nutná, neboť byly zlepšeny pozorovací a spojovací prostředky osádky tanku.

Podle zkušeností je nejlepší ochranou tanků jeho pohyblivost a jeho vlastní dělo. Vskutku většina států vyzbrojila své těžší tanky touto zbraní, doplňující výzbroj kulometry — jde většinou o děla ráže 37–47 mm, ve Francii jeden typ středního tanku je dokonce vybaven dvěma krátkými děly ráže 75 mm.

Nové pole pro vývoj tanků otevřely pokroky dosažené ve zvyšování rychlosti tanků, zlepšení schopností překonávat překážky (obojízivné tanky), využití radio-telegrafie a moderních maskovacích zásad (umělá mlha a p.).

Nejúčinnější protitankovou zbraní je dělo a kulomet velké ráže; u prvního je pokládána za nejvhodnější ráže 30–50 mm, u druhého okolo 20 mm. Mnozí odborníci se však přimlouvají též za sestavení speciálních střel pro ostatní zbraně pěchoty a za využití účinných minometů a doprovodných děl.

Nové taktické zásady pro boj tanků se mnohdy radikálně liší od metod užívaných ve světové válce. V prvních bojích r. 1916 měly tanky úkol umožnit překvapením průlom; tanky nahrazovaly dělostřeleckou přípravu, útok byl veden na široké frontě a s dalekým cílem, tanky předcházely pěchotu, desorganisovaly nepřátelský obranný systém a razily pěchotě cestu. V dubnové ofenzivě r. 1917 bylo již úlohou tanků prodlužovat působnost dělostřelectva; dobytí 1. a 2. postavení bylo provedeno hlavně pěchotou, tanky zásáhly až při útoku na třetí postavení, zrychlující tak boj, neboť nebylo třeba čekat na přemístění dělostřelectva. Nejvýznamější poučkou této ofenzivy byla nutnost chránit trvale tanky palbou dělostřelectva, útok na 3. postavení neměl trvalého úspěchu bez této ochrany. Proto již v říjnu téhož roku byly doplněny směrnice pro užití tanků: tanky jen doplňují činnost dělostřelectva, jejich akce je přesně časově připravena, bojují v nejtěsnějším spojení s pěchotou, která pečuje o jejich ochranu též zvláštními jednotkami. Tento ráz zůstal boji tanků až do konce světové války a nezměnil se valně dodnes. Podle anglického gen. Browlova je nositelem moderního boje trojice: pěchota, dělostřelectvo, tanky — hlavní úlohou dělostřelectva ve spojení s tanky je protibaterijní palba a palba proti protitankovým zbraním; značně se uplatní dýmové střely.

Jiný anglický autor připouští samostatný boj tanků těsně spojený s útokem pěchoty — je to buď útok tanků na křídle pěchoty nebo rozsáhlejší obchvatná akce tanků, obě s cílem ulehčit pěchotě.

V Americe proniká pro obranu názor opustit ztrnulost obranných postavení a bránit se útoku nepřátelských tanků mocným protiútokem doprovázeným tanky. Němci pokládají tanky za nejvhodnější zbraň pro průlom, doporučují spojenou akci lehkých a středních tanků; trvalá součinnost s dělostřelectvem je nutná, udržení spojení obou zbraní je podmínkou úspěchu a je třeba k němu využít všech prostředků (radio, optické signály, balony, letouny).

Významné novinky přináší anglický předpis z r. 1931; podle něho se tanky zasazují v pohybné i v posílní válce zásadně v smíšených praporech, složených z lehkých a středních tanků. Střední tanky jsou určeny k ničení nepřítele úderem a palbou, lehké tanky neutralisují nepřátelské protitankové zbraně, provádějí průzkum, čistí dobytý terén a jsou připraveny k odrazení protiútoků. Tanky vyrazí ve dvou sledech; v prvním sledu jsou rychlé lehké tanky, hloubka cíle nemá přesahovat 800 m, aby oba sledy tanků neztratily spojení; útočné pásmo čtyř lehkých tanků může být 400—600 m, čtyř středních tanků 200—300 m (čtyř po 5 vozech).

Střední tanky, které na cíli vyčkají příchodu pěchoty, nesmějí být vydány palbě nepřátelského dělostřelectva déle než deset minut, proto jsou předcházeny lehkými tanky, které první překročí pásmo překážek resp. min a jsou tak vůdci těžkých tanků. Zároveň neutralisují společně s dělostřelectvem hnízda nepřátelských protitankových zbraní. Pěchota následuje střední tanky a je chráněna mimo to několika lehkými tanky.

Je-li osa útoku pěchoty a tanků rozdílná, t. j. bojují-li tanky na křídle pěchoty, následují oba sledy tanků rychle za sebou (překvapení). Pěchota vyrazí, až když tanky přímo ohrožují nepřátelské odpory, tanky zůstanou delší dobu na cíli a chrání se lehkými tanky, které působí též proti směru útoku pěchoty. Fronta útoku tanků se volí podle útočné fronty pěchoty a je zpravidla užší než v prvním případě. Je jisté, že anglická koncepce vyžaduje množství materiálu, zejména v prvním případě.

Od anglického předpisu se značně liší ruské názory, pokud jde o boj ve volném terénu; podle nich útok proti nepříteli organizovanému k obraně povedou divise hojně vybavené tanky — tanky dobudou terénu, pěchota jej obsadí.

Zbraní pro volný terén jsou rychlé mechanisované jednotky, následované v druhém sledu divisemi s motorisovanou pěchotou.

Je předvídáno několik druhů tanků:

— velké, rychlé a mocné tanky pro dalekou činnost proti dělostřelectvu, proti zálohám a proti velitelstvím; tanky mají bojovat, samostatně jsou vyzbrojeny děly a kulomety a chráněny pancíři před zásahem polního děla; prapor tanků může útočit na frontě 3—4 km;

— tanky pro ochranu pěchoty, určené k rozrušení nepřátelského palebného systému a k ochraně velkých tanků a pěchoty před protitankovými zbraněmi; tanky budou zbraní velitele divise; pro útok divise je třeba aspoň 4 čet po 5 vozech;

— doprovodné tanky útočí v těsném spojení s pěchotou a ničí nepřátelské samočinné zbraně, jsou přiděleny po četách rotám 1. neb i 2. sledu.

Armádní sbor, útočící na frontě 6—8 km, vyžaduje 2 praporů velkých, 1 praporu ochranných a 3 prapory doprovodných tanků. Útok je připraven dělostřelectvem, jednotlivé sledy tanků vyrazí po 5minutových mezerách, pěchota několik minut za doprovodnými tanky. Útočný cíl divise bude vzdálen na donosnost dělostřelectva (6—8 km) a bude ho dosaženo bez zastávky; velké tanky se po dosažení cíle vrátí neprodleně za pěchotu.

Je třeba se zmínit též o součinnosti tanků s ženijním vojskem: tu je zajímavý německý názor — úkolem ženijního vojska bude hlavně pomoc při transportu (nakládání a skládání), úprava komunikací a doprovod tanků v boji, kdy je třeba upravovat cesty a přechody jak pro postup, tak pro odpoutání tanků. Pro doprovod v boji musí být ženijní vojsko dopravováno v pancéřových vozidlech.

Značný význam má též použití tanků k zásobování bitevního pásma; tato otázka je řešena zejména ve Francii.

Budoucnost jistě přinese ještě množství jiných problémů a mnohé změny jak v technickém dokonalejší, tak v použití této zbraně.

B.:

Nové švédské kombinované tanky (pásky a kola).

Švédská továrna Landskrona sestrojila dva nové vzory rychlých tanků typu „kolo — housenka“: tanky „30“ a „80“.

Tank „30“ má 12válcový motor 200 HP, umístěný v zadní části tanku, rychlost na kolech 70 km/hod., na pásech 30 km/hod. (zpáteční jízda 30, resp. 15 km/hod.), přemůže svahy 40° a přejezdí příkopy šířky 1'80 m. Akční radius je při jízdě na kolech 300 km, při jízdě na pásech 120 km — zásoba benzinu 250 l. Pancíř je 6–14 mm tlustý.

Rozměry: váha 10'5 tuny, délka 5'20 m, šířka 2'40, výška: na kolech 2'48, na pásech 2'22 m.

Výzbroj: 1 dělo 37 mm (Vo [počáteční rychlost] 800 m") nebo 47 mm (Vo 560") a 2 těžké kulomety; dělo a 1 kulomet jsou v otáčivé věži (360°), střílny umožňují náměr — 10° + 25°, druhý kulomet je vpředu tanku (odměr 25°, náměr — 10° + 15°).

Tank veze 150 granátů a 3000 kulometných nábojů. Osádkou jsou 4 muži (velitel, řidič, střelec a pomocník). Tank je neprodyšně chráněn proti plynům, je předvidáno vstavení radiotelegrafní a radiotelefonní stanice. Pro pozorování má tank dalekohled a periskop.

Přechod z kol na pásky trvá 10–20 vteřin, kola mají plné pryžové obručovi.

Tank „80“ je menší a rychlejší, má 6válcový motor 100 HP, rychlost 75 km/hod. na kolech, 35 km/hod. na pásech (zpáteční jízda 35 resp. 18 km/hod.), přejezdí svahy 45° a příkopy 1'5 m. Akční radius 200 km na kolech, 90 km na pásech — zásoba benzinu 120 l.

Rozměry: váha s pancířem 7 mm, 6'5 tun, s pancířem 13 mm 7'2 tuny, délka 3'4 m, šířka 2'25 m, výška na kolech 2'33 m, na pásech 2'1 m.

Výzbroj: 1 kulomet velké ráže (Madsen 20 mm) a 1 těžký kulomet v otáčivé věži (360°) náměr — 10° + 30°; 250 nábojů pro velký a 2000 nábojů pro těžký kulomet.

Osádka: 2–3 muži. Tank je chráněn proti plynům, přechod z kol na pásky trvá rovněž 10–20 vteřin. (RAG, roč. 1933, čís. 3/4.)

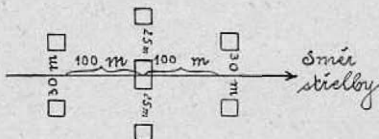
Z cizích revuí.

REVUE d'INFANTERIE. Roč. 1933 (čísla 485, 486, 487), únor, březen a duben.

V dubnovém čísle VR. jsme přinesli recenzi teoretické studie mj. Paillé z Revue d'Infanterie, leden 1933 o daleké palbě z těžkých kulometů.

V únorovém čísle téže revue podává mjr. Paillé výsledky pokusné střelby, provedené na základě jeho teorie. Naše čtenáře budou jistě zajímati její výsledky. Mjr. Paillé dal provést střelbu v táboře La Courtine v září 1932 s dvojím účelem: 1. aplikovati technická pravidla přípravy a provedení daleké palby, 2. zkoumati pokusně účinnost kulometné palby na různé vzdálenosti.

Střílelo se na pět shodných cílů ve vzdálenosti 1000, 1500, 2000, 2500 a 3000 m. Každý cíl se skládal ze středního terče rozměrů 4 × 2.5 m a z 6 menších terčů 2 × 2, rozestavených podle schematu:

Každé družstvo vystřílelo 4 bedničky nábojů (1152 ran) stejné serie. Střílelo na 1000 m jedno družstvo, na 1500 m jedno dr., na 2000 m dvě družstva (četa), na 2500 m čtyři družstva (2 čety) a na 3000 m osm družstev (kulometná rota).